

DJOSER

*Rondreis Servië, Bosnië en Herzegovina,
Kroatië, Montenegro & Kosovo, 15 dagen*

Reisschema

Dag 1 Amsterdam - Belgrado
Dag 2 Belgrado - Valjevo
Dag 3 Valjevo - Tara nationaal park - Mokra Gora, trein naar Sargan
Dag 4 Mokra Gora - Visegrad - Sarajevo
Dag 5 Sarajevo
Dag 6 Sarajevo, bunker Tito - Mostar - Trebinje, optionele excursie wijnproducent
Dag 7 Trebinje - Dubrovnik - Kotor
Dag 8 Kotor, boottocht Gospa od Skrpjela & Perast
Dag 9 Kotor - Budva - Virpazar, boottocht Skadar meer
Dag 10 Virpazar - Moraca - Kolasin - Biogradska Gora nationaal park - Bejelo Polje
Dag 11 Bejelo Polje - klooster Patriarchaat van Pec - Peja
Dag 12 Peja - Pristina
Dag 13 Pristina - Djavolja Varos - Nis
Dag 14 Nis - Belgrado
Dag 15 Belgrado - Amsterdam

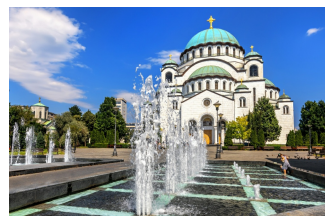
Dag tot dag beschrijving

Belgrado; mooi uitzicht op samenvloeiing Donau en Savarivier

Dag 1 Amsterdam - Belgrado

Dag 2 Belgrado - Valjevo

We starten de reis in de oud-Joegoslavische hoofdstad Belgrado. Na de Balkanoorlog heeft de stad haar wat stoffige communistische verleden achter zich gelaten. Aantrekkelijke winkels en leuke terrasjes lokken de bezoeker. We maken ter introductie een korte stadswandeling met een gids, maar je kan natuurlijk ook je eigen plan trekken en de hoofdstad ontdekken. Vanaf de Kalegmedan-citadel heb je een mooi uitzicht op het oude centrum en de plek waar de Donau en de Savarivier samenvloeien.

In de middag rijden we naar Valjevo, een dorp dat een belangrijke rol speelde in de Servische onafhankelijkheidstrijd in de 19e-eeuw. In de heuvels is een stenen toren opgericht ter nagedachtenis aan Nenadovic, een van de belangrijkste opstandelingen. Wandel door het Tesjna-kwartier met zijn traditionele huizen en strijk neer op een terras om voorbijgangers gade te slaan. 's Avonds kan je kennismaken met de Servische keuken die een mengeling is van westerse en oosterse invloeden.

Mooie wandelingen in Tara nationaal park

Dag 3 Valjevo - Tara nationaal park - Mokra Gora - trein naar Sargan

Het is niet ver rijden naar het oosten waar we stoppen in Mitrovac in het Tara nationaal park. Vanwege zijn bijzondere biodiversiteit, verschillende endemische bomen en planten en enkele archeologische sites werd deze regio in 1991 tot beschermd gebied verklaard. Hier kunnen mooie wandelingen worden gemaakt. Een aanrader is de wandeling naar het uitkijkpunt Banjska Stena, zo'n half uur wandelen verderop.

Na dit uitstapje pakken we in Mokra Gora de historische Sargan Eight smalspoortrein, die een steil traject door de bergen aflegt. De trein passeert 22 tunnels en stopt regelmatig zodat er gelegenheid is om van het uitzicht te genieten of een foto te maken. Eindbestemming is Sargan. We overnachten nabij het treinstation of in Mecavnik, een nagemaakt traditioneel Servisch dorp, dat gebaseerd is op de film 'Live is a Miracle' van filmmaker Emir Kusturica

Sarajevo, de plek waar meermalen geschiedenis werd geschreven

Dag 4 Mokra Gora - Visegrad - Sarajevo

Dag 5 Sarajevo

Op weg naar [Sarajevo](#) maken we een stop in Visegrad. Hier bewonderen we de prachtige brug over de Drinarivier die Mehmet Pasa liet bouwen. In 1992 vormde de brug het gruwelijke decor van etnische zuiveringen uitgevoerd door de door Karadzic aangevoerde Bosnisch-Servische troepen. 's Middags en de volgende dag is er gelegenheid om Sarajevo te bezoeken. In de hoofdstad van Bosnië en Herzegovina komt Oost en West samen. Vanaf moskeeën klinkt op vaste tijden de oproep tot gebed. Orthodoxe kerken grenzen aan synagogen. We kennen de stad uit de geschiedenisboekjes. Het was hier dat de Oostenrijkse kroonprins Franz Ferdinand en zijn vrouw werden vermoord. Deze aanslag leidde tot de aanzet van de eerste wereldoorlog. Op de plek waar dit drama zich afspeelde vind je nog een klein plaquette. In het oude stadcentrum Bascarsija hangt nog een typisch oosterse sfeer met bazaars, typische winkels en moskeeën.

Het recente oorlogsverleden uit de jaren negentig heeft met name in de buitenwijken zijn sporen achtergelaten.

De stad werd tussen 1992-1995 belegerd en zwaar onder vuur genomen uit de omringende bergen. Veel doden werden begraven in stadsparken. Het Tunnelmuseum, gevestigd in een gewoon woonhuis, geeft een eenzijdig beeld van deze periode. Vanuit dit woonhuis werd met de hand een 700 meter lange tunnel gegraven naar de luchthaven.

Gallery 11/07/95 toont de aangrijpende gevolgen van de inname van [Sebrenica](#) door Bosnisch Servische troepen. Een bataljon van Dutchbat die deze 'veilige enclave' diende te bewaken werd hier onder de voet gelopen, waardoor ruim 8000 mannen en jongens het leven verloren.

De beroemde brug van Mostar is in zijn oude glorie hersteld

Dag 6 Sarajevo - bunker Tito - Mostar - Trebinje

In begin jaren '50 liet Josip Tito, de latere leider van Joegoslavië, een ondergrondse bunker bouwen, die de elite diende te beschermen tijdens een nucleaire aanval. Het enorme complex gelegen in de nabijheid van Konjic is een tijdcapsule uit de tijd van de Koude Oorlog.

De historische stad Mostar is de grootste in de regio Herzegovina. De op de UNESCO Werelderfgoedlijst geplaatste stad wordt doorsneden door de Neretva-rivier. De ene oever wordt bewoond door katholieke Kroaten, de andere door Bosnische moslims. De rivier wordt overspannen door de '[Stari Most](#)', een spectaculaire stenen boogbrug, die de Ottomaanse heerser Süleyman de Grote in de 16e-eeuw liet bouwen. Tijdens de Balkanoorlog werd de brug verwoest, maar is inmiddels weer in haar oude glorie hersteld. De brug wordt vaak

symbolisch gezien als de verbintenis tussen de beide bevolkingsgroepen en de eenheid van het land. Na ons bezoek aan de stad rijden we door naar Trebinje, mooi gelegen aan de oevers van de Trebisnjica-rivier.

Wandelen over de stadsmuren van Dubrovnik

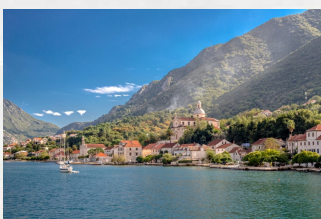
Dag 7 Trebinje - Dubrovnik - Kotor

Dag 8 Kotor, boottocht naar Gospa od Skrpjela & Perast

Het is een half uur rijden naar ongetwijfeld de mooiste stad van Kroatië: Dubrovnik. Je krijgt hier ruimschoots de tijd om de stad te ontdekken. De middeleeuwse stad is prachtig gelegen aan de Adriatische zee. Slenterend door de straatjes vind je restanten uit de Griekse periode en panden uit de 14e-eeuw, de tijd dat de stad een onafhankelijke republiek vormde. Aan de Stradun, de hoofdstraat vind je het Franciscaner klooster, de Verlosserkerk en het Sponzapaleis. In de zijstraten zijn veel winkels, cafés en restaurants.

De oude binnenstad wordt omringd door hoge brede stadsmuren, die nog volledig intact zijn. Verschillende scenes van 'Game of Thrones' zijn hier opgenomen. Wandelend over deze muren kun je genieten van prachtige uitzichten over de oude binnenstad en de zee. Tevens geeft dit je toegang tot het Minceta fort. In de middag passeren we de grens met Montenegro en rijden we naar Kotor. Onderweg genieten we van mooie uitzichten op de spectaculaire kustlijn.

[Kotor](#) wordt omringd door bergen en is spectaculair gelegen aan een fjord. Het middeleeuwse stadje wordt overdag druk bezocht door dagjesmensen. 's Avonds nemen de bewoners de mooie pleinen en terrasjes weer over om de dag door te spreken. De klim naar de Ivan toren op de top van de heuvel is spannend, maar wordt beloond met een spectaculair uitzicht over de stad en de baai. Via een ander pad naar beneden passeer je de kerk van St. Jovan.

In de middag maken we een boottocht op de fjord waarbij we het eilandje Gospa od Skrpjela, Onze Vrouwe van de Rots en het barokke plaatsje Perast bezoeken. Het mooie op de UNESCO-

lijst geplaatste dorp speelde een spil in de handel in de 17e- en 18e-eeuw. Gezien het grote aantal kerken dat het kleine dorp kent speelde religie hier een belangrijke rol. In de namiddag keren we terug naar Kotor. Na zonsondergang wordt de stad mooi verlicht en keert de rust weer terug.

Het Skadarmeer is het grootste meer van Zuid-Europa

Dag 9 Kotor - Budva - Virpazar, boottocht op het Skadarmeer

En route naar Virpazar maken we een stop in de mondaine badplaats Budva. Het autovrije centrum kent veel historische gebouwen uit de Venetiaanse periode. De riviera van Budva trekt door zijn mooie stranden veel badgasten. Het kleine vissersdorp Virpazar kent een ander traditioneel karakter. In deze omgeving ontstond Oud Montenegro. Virpazar bevond zich op het kruispunt van de Ottomaanse en de orthodoxe westerse invloedsfeer. Het speelde een belangrijke rol in de handel. Haar belangrijke strategische ligging wordt benadrukt door het Ottomaanse fort Besac.

Het Skadarmeer is het grootste meer van de Balkan en van heel Europa. Vanwege haar belangrijke functie voor migrerende vogels heeft het de status van nationaal park. Het zal je niet verrassen dat we, afhankelijk van het seizoen, veel vogels zien tijdens onze boottocht. Het park kent maar liefst 270 waargenomen soorten. Maar ook uit cultureel historisch oogpunt is het park interessant. Op enkele eilanden zijn overblijfselen van fortificaties en orthodoxe kloosters te zien. In de zomermaanden kunnen we na afloop een verfrissende duik nemen.

Kosovo; wapperende Albanese vlaggen

Dag 10 Virpazar - Moraca - Kolasin - Biogradska Gora nationaal park - Bejelo Polje

Dag 11 Bejelo Polje - klooster Patriarchaat van Peć - Peja

We verlaten de kuststreek op weg naar Bejelo Polje. Onderweg strekken we de benen tijdens een bezoek aan het 13e-eeuwse orthodoxe klooster bij Moraca. De omgeving is hier ruig en bergachtig. Tijdens lunchtijd bezoeken we Kolasin. Het mooie Biogradska Gora park is een van de oudste beschermde natuur gebieden van Europa. Het wordt omgeven door de bergpieken van de ruim 2000 meter hoge Crna Glava, Zekova Clava en de Troglava. We parkeren bij het Biogradska-meer vanwaar een mooie wandeling je voert langs de oevers en door het 400 jaar oude oerbos. We overnachten in Bejelo Polje.

We passeren de grens met Kosovo, een voormalige Servische provincie die voornamelijk door Albanezen wordt bewoond. Overal wapperen de rode Albanese vlaggen met de tweekoppige draak. Het land verklaarde zich pas in 2008 onafhankelijk en wordt slechts door 110 landen erkend, niet genoeg voor een zetel bij de VN. De economische situatie in Kosovo is zorgwekkend en geen land in Europa heeft zo'n jonge populatie als deze nieuwe natie. Veel jonge Kosovaren zoeken hun heil daarom in het buitenland. Het 13e-eeuwse klooster patriarchaat van Peć is gelegen aan de voet van de Rugova-kloof. Het complex van kerken vormt de zetel en het mausoleum van de Servische aartsbisschoppen. Het klooster wordt bewoond door 24 nonnen die hun leven hebben gewijd aan God en het bewaken van deze heilige plek met haar kunstschaten. Zij bieden humanitaire hulp aan de naburige Servische enclaves Osojane en Budisavci. Na ons indrukwekkende bezoek rijden we door naar Peja.

De aan Moeder Teresa gewijde kathedraal in Prestina

Dag 12 Peja - Prestina

In de Kosovaarse hoofdstad Prestina vind je allerlei verwijzingen naar de Albanese identiteit. Een standbeeld van de Albanese volksheld Skanderbeg en Nënë Tereza, de controversiële katholieke zuster, die zich inzette voor de allerarmsten. Prestina kent zelfs een aan [Moeder Teresa](#) gewijde kathedraal. Al wandelend door het centrum passeer je de Sulyan Mehmet Fatihmoskee en ten zuiden van de stad vind je het op de Werelderfgoed geplaatste klooster van Gracanica.

Het klooster heeft een aantal mooie fresco's, waaronder die van de stichter Epiphanius van Salamis die aandachtig een papierrol lijkt te bestuderen. Als je moe begint te worden of de dorst zich aandringt, dan is er altijd wel een terras in de buurt. Onvermijdelijk raak je in gesprek met de vriendelijke Kosovaren, waarbij voetbal of de economie van het land een dankbaar gespreksonderwerp vormt.

Op de terrassen in Niš vloeit de raki rijkelijk

Dag 13 Prestina - Djavolja Varos - Niš

Dag 14 Niš - Belgrado

Dag 15 Belgrado - Amsterdam

De volgende dag keren we terug naar Servië en maken we op weg naar Niš een stop in Djavolja Varos. Hier is door erosie een bizar landschap ontstaan van honderden pilaren, zogenaamde hoodoo's. Het fascinerende landschap heeft verschillende kunstenaars geïnspireerd. Onze eindbestemming is het bruisende Niš. Op de terrassen vloeien het bier en de raki rijkelijk. En in de kafana's, de eetcafés worden al vroeg de smakelijkste gerechten geserveerd.

Het Rode Kruis concentratiekamp is klein van omvang maar de taferelen die zich hier hebben afgespeeld in tweede wereldoorlog zijn vergelijkbaar met de grote vernietigingskampen. De Slag om Cegar, een Servische opstand tegen de Ottomanen, waarbij een Servische commandant het kruitdepot liet opblazen, resulteerde in honderden doden. Sultan Mahmut II liet de schedels en botten ter afschrikking in een [toren](#) in metselen.

Voor nog oudere geschiedenis kun je in het hart van de stad blijven. De citadel van Nis is gefundeerd op de restanten van een Romeins kamp en Byzantijnse verdedigingswerken. Het enorme terrein is ommuurd met 8 meter hoge vestingwallen. Binnen de muren zijn de resten van een badhuis, een munitiedepot en een begraafplaats te vinden. Niš is tevens de vermeende geboorteplaats van Keizer Constantijn de Grote. Op de plek van zijn villa Mediana wordt op dit moment veel archeologisch onderzoek gedaan. Onze laatste busrit brengt ons terug naar Belgrado. Hier kan je 's middags nog rondkijken, het museum van Nikolas Tesla bezoeken, winkelen of een leuk souvenir op de kop tikken. Of inmiddels ben je onthaast en drink je zoals iedere Serviër een sterk kopje koffie op het terras en 's avonds zet je dit voort met een drankje en een hapje in de uitgaanswijk Novi Beograd.

Op weg met Djoser

Bij onze reizen is geen sprake van een strak gepland reisschema. De reisdagen staan natuurlijk vast, maar ter plaatse wordt het programma in overleg tussen de groep en de reisbegeleiding ingevuld. De reisbegeleiding biedt elke dag wel een programma aan en een aantal excursies is inbegrepen, maar je bent zeker niet verplicht hieraan deel te nemen. Wie er liever zelf op uitgaat, heeft daartoe alle vrijheid. Zo leer je een land tenslotte het beste kennen. Gemiddeld bestaan de groepen uit 16 deelnemers. De maximale groepsgrootte is 20 personen.

Praktische informatie

Accommodatie

We overnachten in middenklasse hotels, waarbij de kamers zijn voorzien van eigen douche en toilet. De meeste hotels liggen centraal ten opzichte van de bezienswaardigheden en/of zijn karakteristiek voor deze regio. Het verblijf is op basis van logies met ontbijt.

Bekijk hotelreviews op TripAdvisor

Belgrado	Hotel Prag
Valjevo	Villa Bonna Dea
Mokra Gora	Mecavnik resort
Sarajevo	Hotel Hecco
Trebinje	Hotel Viv
Kotor	Hotel Marija1
Virpazar	Hotel Pelikan
Pristina	Hotel Begolli
Nis	Hotel New City

Deze selectie geeft een goed beeld van de hotels waar we op deze reis verblijven.

Vliegreis

Het meest voorkomende vluchtschema staat hieronder. Je kan ook het schema per vertrekdatum bekijken. Vliegtijden en -maatschappijen zijn onder voorbehoud van wijzigingen.

<i>Vluchtma</i>	<i>Tijd</i>	<i>Vertrek</i>	<i>Aankomst</i>
KLM	Amsterdam - Belgrado	09:30	11:55
KLM	Belgrado - Amsterdam	12:30	15:10

Er is geen tijdsverschil tussen Nederland en Kroatië, Bosnië & Herzegovina, Servië, Montenegro en Kosovo.

Vervoer

Tijdens de rondreis beschikken we over eigen bussen voorzien van airconditioning, waarvan de grootte is aangepast aan het aantal deelnemers. Onderweg is veel te zien en op verschillende reisdagen bekijken we onderweg verschillende bezienswaardigheden. Aangezien het vervoer tot onze beschikking staat, kunnen we stoppen waar we willen om even de benen te strekken, een foto te maken of een mooi plaatsje of markt onderweg te bezoeken. De reisafstanden in deze regio zijn niet erg groot, maar kunnen in berggebieden soms toch langer zijn dan verwacht.

Bij de reis inbegrepen

- Vliegreis
- Alle vluchttoeslagen
- Vervoer per bus
- Hotelovernachtingen
- Ontbijt op alle dagen
- Boottocht Skadar meer
- Boottocht Kotor baai
- Treinrit met de Sargan Eight
- Entreegelden van de nationale parken
- Stadswandeling met gids in Belgrado
- Nederlandse reisbegeleiding

Excursies

Bij Djoser bepaal je zelf welke bezienswaardigheden je de moeite waard vindt om te bezoeken. De één wil graag een stad intensief verkennen, alle bezienswaardigheden bekijken en zo veel mogelijk leren over de turbulente geschiedenis van de regio. Een ander waant zich liever in een fatasiewereld en speelt in Dubrovnik haar of zijn favoriete scènes na. Op bijna alle plekken tijdens deze reis kun je zelf of met groepsgenoten, al dan niet met hulp van onze reisbegeleiding, er te voet of met lokaal vervoer erop uit trekken. Toegangsgelden zijn dan ook niet bij de reissom inbegrepen, zodat je alle vrijheid hebt om je eigen plan te trekken.

Sommige bezienswaardigheden mag je echter niet missen, zijn slecht bereikbaar of liggen 'en route' naar onze volgende overnachtingsplaats. Dergelijke excursies zijn bij Djoser in het programma opgenomen. Ook bij excursies die bij het programma inbegrepen zijn, geldt dat het entreegeld exclusief is.

Tijdens deze reis zijn de volgende excursies in het reisprogramma inbegrepen:

- Treinrit over Sargan Eight spoorlijn bij Mokra Gora
- Boottocht door de Baai bij Kotor waarbij we de kleine eilandjes Gospa od Skrpjela, Onze Vrouwe van de Rots en Sveti Djordje, St. Joris én het barokke plaatsje Perast bezoeken
- Boottocht op het meer van Skadar
- Stadswandeling olv. lokale gids in Belgrado

Reisdocumenten

- Een Nederlandse / Belgische identiteitskaart dat nog 6 maanden geldig is bij vertrek uit Belgrado.
NB: Een rijbewijs volstaat niet.
- E-ticket. Meer informatie over de vlucht ontvang je ongeveer 2 weken voor vertrek.
- Voor geen van de te bezoeken landen is een visum vereist.

NB: Voor deze reis kun je enkel met een ID kaart reizen, niet met een paspoort.

Servië erkent Kosovo niet, waardoor je geweigerd kan worden aan de grens wanneer er een Kosovaarse stempel in je paspoort staat. Wanneer je een identiteitskaart meeneemt, loop je geen risico, omdat deze kaart ook wordt geaccepteerd in Servië en de kaart niet gestempeld wordt.

Geldzaken

Alle te bezoeken landen hebben hun eigen munteenheid. In Servië betaal je met de Dinar, in Kroatië met de Euro(sinds jan 2023) en Bosnië hanteert de Mark. In Montenegro en Kosovo is de euro officieel geen wettig betaalmiddel, maar je kunt daar eventueel op verschillende plekken wel mee betalen. Kijk voor de actuele koersen op oanda.com.

Pinnen: is mogelijk in alle grote steden.

Contant: euro's.

Creditcards: worden bijna overal geaccepteerd.

Als richtbedrag voor uitgaven die niet bij de reissom zijn inbegrepen, zoals maaltijden, entreegelden, facultatieve excursies en persoonlijke uitgaven geldt minimaal € 250,- per persoon per week.

Het is gebruikelijk fooien te geven voor verleende diensten. Om te voorkomen dat je steeds fooien uit moet delen, wordt aan het begin van de reis een fooienpot ingesteld, waaruit de (gezamenlijke) tips aan de chauffeurs, gidsen, hotelpersoneel e.d. worden betaald. De richtlijn voor de fooienpot voor deze reis bedraagt € 35,-.

Maaltijden

Tijdens de reis zijn de ontbijten bij de hotelovernachtingen inbegrepen, meestal in de vorm van een buffet. Het ontbijt bestaat uit brood, een schotel met kaas en worst, honing, jam en een gebakken of gekookt ei. Soms is er vruchtensap en yoghurt. Er is altijd koffie en thee.

De overige maaltijden, de lunch en het diner, zijn niet inbegrepen. Zo ben je in de gelegenheid om zelf of met je groepsgenoten er op uit te trekken en de lokale heerlijke keukens te ontdekken. De gerechten in de verschillende landen zijn een weerspiegeling van de variatie aan culturen, die deze regio in de loop van de geschiedenis heeft gekend. In de meeste landen staan vlees en visgerechten van de grill op het menu. De Kroatische keuken wordt beïnvloed door het nabij gelegen Italië. In Servië en Bosnië en Herzegovina verraden dolma, borek en mierzoete desserts de Turkse invloed.

In al deze landen vind je terrasjes, waar je koffie, thee, frisdrank of bier kan bestellen. Bij de koffie wordt er meestal een glaasje water bij geserveerd. Bijna ieder land heeft zijn eigen specifieke biermerken. In Montenegro en Kosovo wordt volop wijn verbouwd. De lokale wijnen zijn zeker het proberen waard.

Gezondheid

Voor deze reis wordt vaccinaties tegen DTP en hepatitis A aangeraden.

Het is verstandig enigszins te letten op wat je eet. Tevens raden we je aan een kleine medische kit mee te nemen met o.a. aspirine en middelen tegen darmstoornissen. Neem ook muggenmelk mee.

Hotelverlenging

Het is mogelijk om de reis in Belgrado te vervroegen of te verlengen.

Je kunt dit aangeven in stap 2 van het boekingsproces bij 'reis verlengen'. De kosten voor de extra overnachtingen zullen getoond worden in het reserveringsoverzicht.

Mocht er in het overzicht geen prijs getoond worden bij de extra hotelovernachting dan is de prijs op aanvraag. We zullen contact met je opnemen zodra de prijs bekend is.

Indien je een ander vluchtschema hebt dan de groep, dan kun je geen gebruik maken van de transfer van/naar de luchthaven.

Klimaat en geografie

Deze Balkanlanden kennen een aangenaam mild, door Adriatische zee, beïnvloed mediterrane klimaat. Droge warme zomers en zachte winters. Hoe verder weg van de kust en met name in de bergen hoe lager de temperaturen. Hier heerst een typisch landklimaat. In juli en augustus kan het in de kuststreek warm worden, met temperaturen rond de 30 graden, terwijl het in het binnenland nog steeds aangenaam weer is. In de maanden mei, juni en september zijn de temperaturen over het algemeen prima, zowel overdag als 's avonds.

Reisbegeleiding en Gidsen

Een enthousiaste Nederlandse reisbegeleider begeleidt de reis. Onze reisbegeleiders zijn zeer ervaren en bevlogen reizigers en vertellen onderweg leuke weetjes over de bestemming. Zij zorgen dat de reis soepel verloopt en zijn het aanspreekpunt voor vragen en wensen. De eigen passie, in combinatie met een uitgebreide training en inwerkprocedure, vormt de basis voor hun deskundigheid en professionaliteit.